

Årlig erfaringsopsamling for virksomhedsrettede psykologforløb på udbudsområde 4

Erfaringsopsamlingen er baseret på PPclinics erfaringer med virksomhedsrettede forløb i Københavns Kommunes jobcentre JKI og CAB

September
2023

Hvem er PPclinic?

PPclinic er en højt specialiseret virksomhed, der formår at anvende psykiatrisk og psykologisk ekspertviden i en målrettet beskæftigelsesindsats. PPclinic har eksisteret siden 2002 og består i dag af over 70 medarbejdere fordelt på vores tre afdelinger i Gentofte, Vejle og Aarhus. Størstedelen af vores stab består af autoriserede psykologer og speciallæger i psykiatri, og en af grundstenene i vores filosofi er det nære og tværfaglige samarbejde de to faggrupper imellem.

I PPclinic ved vi, at menneskers engagement i fællesskabet og anvendelsen af egne evner på arbejdsmarkedet er afgørende for oplevelsen af selvfølelse, værdi og livsglæde. Derfor ser vi den beskæftigelsesrettede indsats som en central måde at hjælpe personer til bedre trivsel. Ligesom det omvendt styrker mulighederne for beskæftigelse at hjælpe personen til en oplevelse af indflydelse på sin generelle livssituation. I det daglige tværfaglige samarbejde er både vores psykiatere og psykologer således orienteret imod at skabe fremdrift mod beskæftigelse.

I PPclinic har vi specialiseret os i psykologisk og psykiatrisk at afdække, hvad der står i vejen for beskæftigelse, hvad den enkelte person har behov for samt pege på den type indsats, som skaber mest mulig progression i retning mod beskæftigelse. Hvis en person har psykiske udfordringer, vedvarende manglende progression eller påfaldende adfærd er det afgørende at få afklaret, hvorvidt den pågældende person har behov for yderligere udredning eller behandling i offentligt regi for at sikre beskæftigelsesrettet udvikling. I vores samarbejde med jobcentre varetager vi ikke selv behandling, vi arbejder med psykiatrisk afklaring og beskæftigelsesrettet psykologisk mestring, hvor det er muligt.

Hvilken indsats?

Indsatsen i JKI og CAB består af et 10-ugers virksomhedsrettet psykologforløb med ugentlige samtaler hos en af PPclinics psykologer. Undervejs i forløbet ser borger PPclinics psykiater eller erfarne specialpsykolog. Forløbet afsluttes med et handlingsanvisende skriv.

Fokus i forløbet er på beskæftigelse og psykiatrisk afklaring. Manglende psykiatrisk afklaring og behandling kan være en konkret barriere for beskæftigelse. Ved at give borgerne indsigt i og forståelse for deres egen situation bliver det for vores psykologer muligt at motivere borgerne til at tage imod psykologisk eller psykiatrisk udredning eller behandling, og dermed komme et skridt tættere på beskæftigelse, handlemuligheder og trivsel.

Hvad har vi erfaret virker?

Erfaringsopsamlingen tager udgangspunkt i fem temaer, som PPclinics psykologer og speciallæger i psykiatri har beskrevet som centrale for, at indsatsen i JKI og CAB lykkes.

1. Psykiatrisk afklaring i relation til beskæftigelse
2. Psykologisk brobygning mellem psykiatri og beskæftigelse
3. Fælles forståelse for borgers helbredsmæssige situation
4. Åbenhed, transparens og tæt samarbejde
5. Øget fokus på den enkeltes muligheder trods begrænsninger

1. Psykiatrisk afklaring i relation til beskæftigelse

Den psykiatriske afklaring er afgørende for at bringe denne målgruppe af borgere tættere på beskæftigelse. I omegnen af 80-90 procent af de borgere, vi ser i jobcentre, har psykiatriske udfordringer. Nogle borgere har en eller flere diagnoser og kan være mere eller mindre velbehandlede. Andre er aldrig blevet afklaret eller udredt.

Derfor er det afgørende for indsatsen, at de fagpersoner, som borgeren møder, har viden om og erfaring med psykiatri, så de kan afklare, om der er en bagvedliggende psykiatrisk problemstilling, der står i vejen for beskæftigelse. Kommer en borger for eksempel med en underliggende ADHD-problematik, som ikke er identificeret, vil indsatser, der fokuserer på andre eller mere overfladiske symptombilleder, kun have begrænset, kortvarig eller ingen effekt. Får man ikke afklaret borgerens underliggende problematik, bygger man blot videre på det, der allerede ligger på borgerens sag og sagen risikerer at fortsætte med at cirkulere. Den psykiatriske afklaring og hjælp til at blive henvist til den rette udredning og behandling er derfor afgørende for at kunne lægge en beskæftigelsesrettet plan og få sikret handling, så borgerne kan få den *rette* hjælp.

Resultaterne vil ikke nødvendigvis kunne aflæses på kort sigt, men på den lange bane vil det skabe bedre muligheder for stabilitet og opnåelse af arbejdsevne hos borgerne. På den korte bane sikrer den psykiatriske afklaring fremdrift i sagerne og understøtter muligheden for at bringe sagen videre.

2. Psykologisk brobygning mellem psykiatri og beskæftigelse

Det virker at bygge bro mellem psykiatri og beskæftigelse. En del borgere har været i kontakt med det psykiatriske system og er afklaret diagnostisk, men er ikke afklaret i forhold til, hvad

diagnosen i deres konkrete tilfælde betyder for beskæftigelse. Hvad betyder en borgers specifikke diagnose for funktionsniveau og arbejdsevne?

Et godt eksempel er bipolar lidelse, som for nogen kan betyde, at de er i stand til at bestride en topstilling i en stor virksomhed, og for andre betyder, at de ikke kan arbejde.

Det er derfor vigtigt at få oversat en borgers diagnose til den beskæftigelsesrettede kontekst, der er for hver enkelt borger. Her spiller PPclinics psykologer en afgørende rolle i forløbene. Denne psykologiske oversættelse og brobygning mellem psykiatrisk diagnose og beskæftigelse er afgørende for at bringe borgerne tættere på arbejdsmarkedet.

3. Fælles forståelse for borgers helbredsmæssige situation

Når en psykologisk eller psykiatrisk problemstilling står i vejen for beskæftigelse, er det afgørende, at borger får viden og redskaber til at forstå sig selv og sin situation.

Lige så afgørende er det, at jobrådgiver kender borgerens psykiske udfordringer og forstår, hvad udfordringerne betyder for borgerens funktionsniveau og arbejdsevne. Det fælles udgangspunkt og den fælles forståelse danner grobund for at lave den mest målrettede og realistiske beskæftigelsesplan for borgeren.

Afklaring og psykoedukation er derfor vigtige elementer i alle forløb og konkrete eksempler på, hvordan vi hjælper borger og jobrådgiver med at opnå den nødvendige fælles forståelse og det fælles sprog om borgerens helbredsmæssige udfordringer og muligheder.

4. Åbenhed, transparens og samarbejde

Åbenhed, transparens og samarbejde er greb, vi kan se, har en effekt, da det er med til at afmontere den usikkerhed og modstand, som vi nogle gange møder hos borgere ved første samtale. For at opretholde ligeværdighed og sikre samarbejdet, er det nødvendigt, at der er fokus på åbenhed og transparens for alle parter hele vejen igennem forløbet - fra første samtale til det afsluttende skriv.

Et konkret eksempel er, at både borger og jobrådgiver er inviteret med til den første samtale. Alle skal vide, hvorfor vi er her, og hvad formålet med forløbet er. På den måde sikrer vi en fælles forventningsafstemning mellem borger, jobrådgiver og psykolog, hvilket kommer alle parter til gode gennem hele forløbet. Det betyder også, at vi lykkes med at lave præcise og saglige vurderinger af borgeren, som kan bruges fremadrettet for alle parter.

Et andet eksempel er, at vi altid medbringer det afsluttende skriv til den sidste samtale med borgeren, hvor jobrådgiver også er inviteret med. Her gennemgår vi rapporten i fællesskab, så alle parter kender indhold og anbefalinger. Hvis borgeren ikke forstår, hvorfor vi skriver, som vi gør, har vi mulighed for at uddybe og forklare indholdet mundtligt. Til den sidste samtale er

fokus på at bygge bro til borgers videre forløb i retning mod beskæftigelse. Det kan for eksempel være at aftale, hvad der konkret skal ske i forhold til videre psykiatrisk udredning via egen læge, eller hvilke konkrete skånehensyn borger har behov for i en praktik på baggrund af erfaringen i forløbet.

Vi er klar over, at vi har forventninger til jobrådgivernes deltagelse i vores forløb, og at det kræver noget af en jobrådgiver at have borgere i vores forløb. Men det er nødvendigt, hvis indsatsen for alvor skal have effekt. Samtidig er det heldigvis vores indtryk, at mange jobrådgivere gerne vil inddrages for at kunne støtte borgeren bedst muligt.

5. Øget fokus på den enkeltes muligheder trods begrænsninger

Vi møder mange borgere som af forskellige grunde befinder sig langt fra arbejdsmarkedet, og som fremstår fastlåste i denne position. Vi er optaget af at få brudt de barrierer og den negative cirkulation, som fastholder borgerne. Vi tror på beskæftigelse som en væsentlig faktor i langt de fleste menneskers liv, også de som har befundet sig udenfor et arbejdsfællesskab længe. Vi er derfor optaget af at få fundet vej ind i fællesskabet - også selvom der måtte være udtalte begrænsninger, som skal indregnes i en beskæftigelsesrettet indsats og i et arbejdsliv. Det er vigtigt, at vi ikke lader os bremse af borgernes begrænsninger.

Vi ser et øget fokus på at få iværksat beskæftigelsesrettede indsatser i JKI og CAB. Dette er med til at fokusere vores arbejde og sikrer en nødvendig parallelindsats. Vi er optaget af at tilpasse vores indsats til de nye retningslinjer og forsøger løbende at understøtte dem i samarbejde med jobrådgiveren.

PPclinic København

Ørnegårdsvej 16
2620 Gentofte

PPclinic Aarhus

Klamsagervej 35A
8230 Aabyhøj

PPclinic Vejle

Hjulmagervej 8B
7100 Vejle

3369 0966

pppclinic.dk